

Школска 2013/2014. година
 ОКРУЖНО (ГРАДСКО) ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
 ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
 VIII разред

Шифра: _____

1.	Којој групи словенских језика припада словеначки језик? _____	
2.	Српскословенским књижевним језиком писало се од _____ до _____ века.	
3.	Речи <u>ајвар</u> , <u>јогурт</u> и <u>чорба</u> су по пореклу _____.	
4.	Којим се дијалектом говори у Шапцу? _____	
5.	Препиши реч ЗВ*ЗДА тако што ћеш знак * заменити одговарајућим рефлексом гласа јата: екавски изговор: _____ ијекавски изговор: _____ икавски изговор: _____	
6.	У следећим стиховима подвуци сонанте: Греје, греје, онда падне киша / и амрели никну к'о печурке.	
7.	Заокружи речи у којима је акценговани слог дуг: разболети се, болница, боловање, зубобоља, болови, болно, боловати	
8.	Заокружи све именске речи у номинативу: Да порасту мала деца, потребна је храна, а највише љубав сваког божијег дана.	
9.	Одреди какви су по виду следећи глаголи: општити _____ опустошити _____ опраштати _____ опипати _____ описати _____ опасати _____ опадати _____ опазити _____	
10.	Подвуци глаголе који могу бити прелазни: бранити брисати братимити се бријати бридети	
11.	Када на реч ЧАС додамо префикс ПРЕД-, добија се реч _____.	
12.	Када на реч ДУНАВ додамо суфикс -ЈЕ и префикс ПО-, добијамо реч _____. Овакав тип творбе назива се _____.	

13.	<p>Подвуци глаголску синтагму и одреди њену функцију у реченици:</p> <p>Борећи се вјечито с дјецом, није онда ни чудо што пољар, с временом и сам подјетињи и упушта се у права дјечја лукавства, смицалице и доскочице.</p> <p>Функција глаголске синтагме: _____</p>	
14.	<p>У следећем примеру подвуци зависну реченицу и одреди каква је по значењу:</p> <p>Ако смо хтели стићи на време, требало је да пођемо раније.</p> <p>а) односна, б) намерна, в) допусна, г) изрична, д) условна, њ) узрочна.</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
15.	<p>Коју синтаксичку функцију има изрична реченица у примеру:</p> <p>Престрашено је буљио око себе, јер је управо сањао да је пао с неке крушке.</p> <p>Има функцију _____.</p>	
16.	<p>У следећој реченици подвуци апозитиве:</p> <p>Дубоко доље свјетлуцао је, извијуган и танак, поток Леденица.</p>	
17.	<p>Од колико независних предикатских се састоји следећа комуникативна реченица:</p> <p>Стајали су тако на ивици шуме, уплакани, озбиљни и тихи, одавали су посмртну почаст својој скромној сеоској школи, док је по њима падао гар и прашина од бомбардовања, горки прах рата, разарања и смрти. _____</p>	
18.	<p>У коју врсту напоредног односа реченице и реченичне чланове ставља везник АЛИ?</p> <p>_____</p>	
19.	<p>Презентом се може исказати радња:</p> <p>а) само у прошлости, б) само у садашњости, в) само у будућности, г) у прошлости, у садашњости и у будућности</p> <p>Заокружи слово испред тачног одговора.</p>	
20.	<p>Заокружи слова испред правилно написаних реченица:</p> <p>а) Пре подне је спавала. б) Преподне је спавала.</p> <p>в) Пре подне је преспавала. г) Преподне је преспавала.</p>	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2013/2014. година
ОКРУЖНО (ГРАДСКО) ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ
VIII разред

решења

1. јужнословенској (групи)
2. 12. или XII 18. или XVIII
3. турцизми
4. шумадијско-војвођански(м)
5. звезда
звијезда
звизда
6. Греје, греје, онда падне киша / и амреди никну к'о печурке.
7. разболети се, болница, боловање, зубобоља, болови, болно, поболевати
8. Да порасту мала деца, потребна је храна, а највише љубав сваког божијег дана.
9. општити НЕСВРШЕНИ опустошити СВРШЕНИ
опраштати НЕСВРШЕНИ опипати СВРШЕНИ
описати СВРШЕНИ опасати СВРШЕНИ
опадати НЕСВРШЕНИ опазити СВРШЕНИ
10. бранити брисати братимити се бријати бридети
11. претчас
12. Подунавље
комбинована творба
13. Синтагма: борећи се вјечито с дјецом
Функција: прилошка одредба за узрок
14. Ако смо хтели стићи на време, требало је да пођемо раније.
д)
15. (изричног) правог/ближег/директног објекта
16. Дубоко доље свјетлуцао је, извијуган (и) танак, поток Леденица.
17. две (2)
18. супротни (однос)
19. г)
20. а), г)